

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica. xvij. post Trinitat[is]. Text[us] eua[n]gel[ij]. Luc. c. xiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

Domica. XVII. post Trinitatis

eis. qd de chio messia intelligit surrexit i nobis. Hic uñt at spuales viri surgere qn eleuant ad aliquam excellentem scripturam vel aliud donum dei. Sic enim eleuant a coi statu homin ad altiora. Erat de visita plebea suu mitredem ei salvatorem expectant diu.

Est at notandum q sicut de Maximus idoneus est dicere q septem resurrectioes an dñicā narrant. q pma est filii fareprante Scđa filii sunamitis. tertia q facta est in reliquis helisei. qrrata q facta est in naim. qn ta filie archisynagogi. sexta lazari. septima i chri passioe. multa nāq corpora surrexerunt. Octaua est chri. q expers mortis remansit vltori. in signū q cois resurrectio q futura est nō collet morte. h̄ indissolubil pma nebit. Hec ille. Utqz at q in chri passione suscitari sunt. sint itep mortui. sicut et hic Maximus est dubius apd alios. Nā sicut de sc̄us Tho. iii. pte. q. liij. Hieron. h̄ sub dubio relinquit. Aug. at ad euo. dt. q sunt denuo mortui. cui rōnes sunt efficaciores q rōnes Hiero. Jo tenet sc̄us Tho. q chri fuit pm̄ q surrexit. nō moritur. Et tria ipse Hiero. dt. q si illi surrexerunt immortales. surrexerunt post chri. In hac parte exēplū habet vidue desolate sperandi in chri. et recurredi ad ipm. et solabit eas. q nō min⁹ est misericors mō q tūc esset qn fletē vidua solat⁹ est. Elī. j. ad Timo. v. Que vere vidua est et desolata. speret i dno et instet orationib⁹ et obsecratio nib⁹ nocte et die.

Dozalit fm oēs sc̄os iste defunctus significat p̄tores. Est enim p̄tor ad instar mortui pm̄ frigid⁹. q frigiditas puenit ex vento aquilonari suggestionis diaboli. et ex frigido veneno pascati. et extinxit regnum diuinī amoris. Scđo est pōde. rosus adeo q de ipm sustinere nō p̄t. sed mergit p̄to i p̄tm. Greg. P̄tm qd p pniā nō diluit. mox suo potere ad aliud trahit. Hec ille. Et tandem mergit i abyssū. Tertio est ferid⁹. Elī et p̄ porcos significant p̄tores. in qs diaboli petierūt miseri. Monumentū at p̄tois est mala gloriā. tudo. a q q̄ cū magna difficultate reuo. calūn cui⁹ signū dñs resuscitatur⁹ lazary fleuit et oravit. Portatores aut ad malam gloriā deferentes sūt q̄tuor q faciūt i

p̄to p̄seuerare. s. fiducia diu viuēdi. q̄ side ratio alienae culpe. fiducia i misericordia dei. et blāda adulatio. Ut sūt q̄tuor gena p̄sionū anic. q nos ad mala impellunt. Pris mū est existētiū i irascibili respectu boni. vt amo. desideriū. delectatio v̄l gaudiū. Scđm existētiū ibidē respectu mali. vt odiū. fuga dolor vel tristitia. Tertiū ē exi stētiū i grascibili respectu boni. vt spes et desperatio. Quartū v̄o existētiū ibidē respectu mali. vt timor. audacia et ira. Debis vide. i. ii. q. xxij. Porta at extra quā fere bat fm Bed. ē q̄uqz corpore⁹ sensus. q̄ quē exercet p̄tm. Glidū at sui sp̄si p̄niā d̄stituta ē sc̄a m̄ ecclia. q̄ fug p̄tōrib⁹ plāgit. Ad cui⁹ lachrymas sepe ch̄s sulū citat mortuos. vera tribuens eis pniā. q̄a sine diuino auxilio facere nequissent. Löfere. at ad h̄ turbā q̄ erat cū vidua. i. sc̄i q̄ sūt i vla et q̄ erat cū chri. i. sc̄i p̄te; q̄ p noborat. Est at notandum q̄ tres tm̄ ch̄s mortuos legif suscitasse. q̄uis fm Aug. mltō ples fuerit. et h̄ p maḡ mysterio fm sc̄os. nā filia archisynagogi fuit suscitata adhuc existēs ira domū. Itē at adolescentes extra domū. h̄ nō de sepulcro. Lazar⁹ at de sepulcro. Per hoc at fecant tres p̄tores. Prim⁹ ē p̄to i cogitatiōe tm̄ q̄si i domo q. s. p̄senit qdē i p̄tm. h̄ nō execut⁹ est illud. Scđos ē in ope tm̄ et nō h̄n̄ p̄suerudi nē mala q̄ p̄sepulcr⁹ fecit. Terti⁹ est q̄ tā intravit h̄ ferid⁹ sepulcr⁹. et maḡ difficultatis lapide claudit. Null⁹ aut̄ istoꝝ fuit suscit⁹ sine fletu. sed maior fuit i suscita riōe tertij. Nā i pmo mortuo vt dt. Dar. c. v. fuit flet⁹. et parētū. et illi h̄ siebat. Et circa lazary fleuit martha. fleuit maria. fleuerunt. q̄dei. fleuit ch̄s. q̄ tales p̄tores cū maiori difficultate curant.

Domica. xvij. post Trinitatis. Text⁹ euāgel⁹. Luc. c. xiij.

Om̄ intraret iesus in domū cuīsdā princi p̄is phariseor̄ labba to māducare panē. et ip̄i obseruabat cū ecce h̄o qdā hydroptic⁹ erat ante illū. Et res.

Tractatus

II

spōdēs iesus dixit ad legisperitos & phariseos dices: Si licet sabbato curare: At illi tacuerūt. Ip̄e v̄o apprehēsūt sanauit eū: ac dimisit. Et respondēs ad illos dixit: Quis vestr̄ bos aut asin⁹ in puteū cadet: & nō cōti nuo extrahet illum die sabbati. Et nō poterāt ad hec respōdere illi. Dicebat autē & ad inuitatos parabolā: intēdēs quō pri mos accubit⁹ eligerēt: dices ad illos. Cū inuitat⁹ fueris ad nuptias nō discubbas in primo loco: ne forte honoratio te sit ab illo inuitat⁹: & venies ls q̄te & il lum vocavit dicat tibi: Vahui locū: & tūc incipias cum rubore nouissimū locū tenere. Sed cū vocatus fueris vade recubē in nouissimo loco: vt cum venerit qui te inuitauit dicat tibi: Amice ascēde super!⁹. Tūc erit tibi gloria coram simul discumbētibus. Quia omnis qui se exaltat humiliabit⁹: & qui se humiliat exaltabitur.

Um intraret Ies

sus i domū cuiusdā p̄ncipis
z̄c. Lu. xiiij. In p̄senti euā gelio tangunt̄ tria pūcta: q̄ sūt Dalignatio Lōfirmatio & Admonitio.

Quantū ad p̄mū rangū magnā phariseor̄ malicia aduersus ch̄zum. Est aut aduentū & pharisei fuerūt apud iudeos religiosi magne opiniois: & q̄ extriseus p̄debat magna sc̄ita: sed erāt h̄ȳ porcīte & auari & sup̄bi & om̄i vicio pleni. Dicit ḡ (Lū intraret iesus) inuitatus (domū cuiusdā p̄ncipis). i. viri nobilis (phariseor̄). i. q̄ erat de secta phariseor̄ (sabbato) id est i die festo: in q̄ nō licebat ovari (māducere panē). i. refici. Nā panis & q̄ veniūt i cibū & potū bois. Gñ. xiiij. Reg. vij. dñ. Pōe pa-

nē & aquā corā eis. Et seq̄t. Et apposita ē cibor̄ māḡ p̄patio (Et t̄p̄i). i. pharisei obseruabāt eū) Et q̄ videſ q̄ maliciose eum inuitassent. Sed q̄r̄ iūt: Rūder. Lirill⁹. Quāuis inq̄t dñs maliciā phariseor̄ cog nos ceret: tñ ad eoz vadit quinua: vt p̄det̄ seſ p̄sentib⁹ & verba & miracula. Hec ille. Sed qd obleruabāt: Dicit Lirill⁹ q̄ obseruabāt si aliqd faceret eoz q̄ erāt p̄hibita in sabbato: & p̄cipueſi curaret ſeſ faceret miracula circa infirmos: vt d̄t māḡ bistro r̄az. Uel si aliqd diceret aut faceret in q̄ poſſent eū noſare tāq̄ veri inuidi & eius inimici. Ecce q̄ coz maliciā: q̄r̄ eū p̄scel̄ cibō: & voledāt eū in infamia moſder. Sz̄ ch̄is voles eos i totum p̄futare/fecit vñu miraculū. Nā sequit (Et ecce qdām hydropic⁹) Et at hydropis morbi Beda. & māḡ bistro. testib⁹ humoz succutane⁹ d̄ vici velice nat⁹: cū anheliti ferido & inflatiōe turgente. Gñ hic morbi ab agdō hu more d̄. Grece em̄ hydor/latine aq̄ dicit. (erat ante illum) forte inſidioſe adduct⁹ a phariseis vel forte ex ſe veneſerat ad medi cū vt ſanareſ. Et miſediaz perebat eoipo & ante mediciſ le pōntor. Nō aut audiebat perere v̄bo ppter phariseos. fm̄ Liril. Uides aut eū ch̄is miſediaz mor⁹ eft. Gñ sequit (Et respōdens iesus) Contra quia nullus loq̄bat cum eo. Ad h̄ d̄t Beda. & loquebanſ cū eo cogitatōes (ſtorū obſeruantū eū: q̄ ip̄e nouerat. q̄mū dīc̄t possit q̄ hic ponit responſo p̄ locutione. (dixit ad legisperitos) id est legiſdoctores ſeu ſcribas (i phariseos. Si licet ſabbato curare). i. ſanare infirmos. Et in hoc fm̄ Theo. tanq̄ amentes eos derideret: q̄ illa dies eft a dñc bñdicta: & p̄nter in q̄ debet bona opa fieri. Dies at q̄ bona opa nō ad mītēt̄ ē maledicta. Gñ etiā māḡ bistro. dicit q̄ mīt̄ est de t̄p̄is: q̄r̄ cum i traditōib⁹ ſuīs habeat circa ſep̄uaginta genera ope rū que ſabbato nō liceat: inter illa nō h̄c ſurā infirmor̄: maxime q̄ fiebat ſolo vebo: vt plerūq̄ ch̄is facebat. (At illi tacuerunt) Beda. Merito interrogati tacent q̄ p̄tra ſe dictrum q̄cūd dixerint vident. Nam ſi licet ſabbato curare: quare ſaluae coze an curet obſeruāt. Si nō liez q̄r̄ ip̄ ſabbato pecora ſa curat. Hec ille. Iel⁹ ḡne

Domi^aca. XVII. post Trinitatis.

glexit eoz insidias: et nō interrogavit etiā iſfirmū fīm Cirillū. qz videbat eū affectus oſe desiderare et sperare salutē: quā phariseoꝝ meru oreten? petere nō audebat. id sequit(Ip̄o ꝩ apphēsum sanauit eū et di mīſū) Th̄eo. In q̄ nō h̄ pspexit ne ſcā daliaret phariseos: sed vt bñfaciat egeni remedijs. Dicit em̄ nos cū magna reſultat vtilitas nō curare ſi ſtulti ſcadalizātur. Hec ille.

Moralit iste hydroptic⁹ ſignificat muſta pētōꝝ genera. Nā hydroptic⁹ fīm Bezdā habet treſ miferias. i. iſlationē q̄ ſignificat ſugbiā: et inertigubile ſicim: q̄ ſignificat auariciā: et exhalationē feror: q̄ ſignificat luxuria. Hos ch̄z apphendit qn de fauicioꝝ diabol⁹ p̄ tritionē eripit. Et ſanat quādo facta p̄felle ſionne abſoluuit: mari me ſi p̄cedes dolor nō fuerat pfect⁹. Tūc em̄ gñcif p̄ claves Petri apli. Et dimittit cōpleta ſatiſfactionē: vt liberi ad celum poſſint euolare.

Quātu ad ſedim ponit phariseoꝝ cōfutatio: cū dī (Et respōdēs ad illos dixit Ciril⁹ veſtp⁹ alin⁹ aut bos in pteſū cadet et n̄ extrahet illū (Inno). i. ſtatim (die ſabati) quāli dī. magna ē ſtūcia dicere q̄ lix aiaſ ſuccurrere et auaricia vi facit viſos: et q̄ hoī nobilissime creature nō licet ſuccurrere ex charitate. Et nō poterāt ad hec rēpōdere illi.

Moraliter iſti pharisei magis d̄ aſino q̄ de hoīe curātēs. fecit eos q̄ nō hñt cui rā deſia ſua quā i pētōꝝ ſolidib voluntaři patunt̄: et tñ multū curāt de corpe qd̄ tanq̄ alin⁹ pig⁹ eſt ad bonū. Volunt̄ ei cales oia a dōp⁹ ſpectatia h̄c pulcerima et de aie pulcritudie nō curāt. Sed p̄fun dēdī ſit iſti a ch̄z i die iudicij: talit̄ vt reſpođere nō poſſint.

Quātu ad tertiu ponit monitiō qdam ſpectas ad humilitatē p̄tra phariseoꝝ ſu perbiā. Nō ſolū em̄ crāt auari ſedz ambi tiosi: qz multū curabāt de pmo loco in lo cīs vbi plures queñebāt. Dicit ḡ. (dicebat at̄ ad iuitatos) hab ip̄oꝝ phariseoꝝ p̄n cipe(pabola) Et at hic aduertēdū q̄ paſbolay hēs dñi caplta poſt octa. epi. p̄rie eſt qn aliqd ad ſignificandū fungit̄: de q̄ ſi he fuerit ſue nō: n̄ curam⁹. Et tūc vt ibi actu bono et bñfacto: quā tñ poſtmodū i.

dictū eſt: ſensuſ lñalis nō eſt quē p̄rie vo ces exp̄mūt: ſed quē metaphorice. Large tamē aliquādo parabola dicit qnūg com patio reꝝ genere diſſimiliū: etiā vñūq ſiſvera reſ: vt ſi dicā: Sieut moſyles exaltauit xp̄tē in deferto: ita exaltari oget filii hoīis. Et tūc illa parabola habet du plicē ſenſu: vñū q̄ p̄rie p̄ voceſ exp̄mīt alii q̄ metaphorice. Et ira eſt in p̄pōſito. Dicit ḡ. h̄z parabola: i. aliquid ſile alteri: in tēdēns ſignificare duo. vñū p̄rie: aliud traſlumptriū. Prope qdē locū: ē dō ma terialib ūnūs aut nuptijs (in tēdēns). i. itelligēs ſm aliq̄s: vel in tēdēns ſupple doñ cere (quō p̄mos accubitus). i. ſedes ad coñ medendū. Quia em̄ antiq̄ comeſedebat i le ctis: aſſidētes mēſe dicunt̄ accubere: et ip̄ ſedes accubu(eligeret dicēs ad illos Lū inuitat̄ fueris ad nuptias: nō diſcūbas i pmo loco) Cirill⁹. Proſilure em̄ p̄mpte ad hoñores q̄ nobis nō queñiunt ſindicat nos temerarios: facta nra vituperio reꝝ plet. Hec ille. Et ſequit̄ Ne forte hono ratoř te ſit inuitat̄ ab illo. et venies is q̄ te et illū vocauit dicat tibi: Da huic locū. et tūc incipias cū rubore nouiſſimū locuz tenere. Et aut̄ notandū q̄ nō debem⁹ eſſe plumptrios in poſtqđedis inco gruis honori. Primo qdē qz malū eſt et diſpli cēs deo. Secō aut̄ qz dato q̄ deū nō time am⁹ adhuc eſt malū ſm id qd̄ q̄rim⁹: q̄a yr dī Chryſ. ſatagēs yr abūdet honori. nō honorat. Hec ille. Etſi aliqñ honoreſ loco: tñ apud mēſes hoīim aliqñ p̄mittit vel ſaltē ſe expōit p̄cilio ſuſionis. Iſtis ḡ q̄ deū nō timebāt. ſaluator ſedam addixit cauſam fugiēdi talia (S̄z cū vocatus fuerit ad nuptias: vade et recube i nouiſſimo loco) Primo qdē p̄t deū et humili ate: deinde ſi deū nō times: ſed viſ oino honorari: etiā ſic eſſet tibi faciēduz maxie in pſonaz ciuiles (yr cū veneſit q̄ te inui tauit: dicat tibi: Amice aſcēde ſupl⁹: tūc erit tibi glia corā ſimul diſcūbentib⁹) In his at ſib⁹ nō horat̄ ſaluator vt vltimū locū teneam⁹ finalis p̄t hoīim gliam in de ſeqnē: ſed ex poſtpoſitō locq̄ ſaci di cat. Si gliaz q̄r⁹ ſtūt⁹ eſ facere id p̄t qd̄ p̄fundar⁹. Et loquit̄ de glia q̄ puenit ex he fuerit ſue nō: n̄ curam⁹. Et tūc vt ibi.

L

Tractatus

II

deū referre debem⁹. Sic enī q̄rere gl̄iam
ve gl̄ificet de⁹ i bonis n̄is nō ē malū sed
bonū; s̄i i firmis ⁊ i cipiterb⁹ p̄iculōsum
(qz oīs q̄ se exaltat) p̄suptuose ultra debi-
tū: nō solū i loco s̄i i alijs (hūltabif) nō so-
lū a deo i futuꝝ: s̄i iterdu eria ab hoib⁹ in
p̄nti q̄ egrerur tales temerarios. Et ecō
uerso (q̄ se humilit exaltebit) Ab eisdē.

*E*s ei sc̄endū q̄ qn̄ aliquid ē in gōl. Nue
tudie hoim: v̄l dicim⁹ sic fieri vi esse: q̄
uis aliqui ita nō sit. Ut si dicā q̄ oī anno
fruſificat vites: v̄l q̄ oīs hō p̄mo bonū
vinū ponit. Et si h̄ ē cū d̄: Qis q̄ se exaltat
hūltabif: v̄l extrise⁹: v̄l saltē apd mō
tes hoim despiciunt tales. Ali⁹ ā ſalis
ſensu ē h̄ trāſumptu. Pro q̄ ſc̄endū ē q̄ p̄
nuptias itelligit ecclia militas ad q̄s nu-
ptias q̄s p̄ baptiſmū igredit. Per p̄muꝝ
locū āt itelligit oīs dignitas ad q̄q̄ null⁹
ſe debet igerere: s̄i debz q̄ſes ſe mēlores ſi
bi p̄ponere qn̄ū i ſe ē: dūmō cefſet obſtia
tio. qz ait Bassi. q̄ mal⁹ ē: ex ſpu gnātiſu
perbie iudicū: q̄z ex p̄mo acc̄bitu: qn̄ ē
cū impio obtinem⁹. Hec ille. Si autē ita
nō egerit iuitator p̄ncipali. de⁹ a q̄ ē oīs
pr̄as ⁊ dignitas: deſciert talē a ſua digni-
tate ſaltē ſp̄ualit p̄ ſuam dānatōis: aliq̄n̄
eria talē deſciert t̄pali depositiō. Si āt ali-
q̄s humilit refugies p̄motiōes: ſicut p̄ ſes
antiq̄ faciebat: tandem ex obediēria ſuſcepe-
rit dignitatē: ⁊ ex charitate fr. tna bñ v̄l
fuerit ca: tandem celeſtem gl̄iam obtinebit.
Jō d̄. Et erit tibi gl̄ia ⁊ cū rō ſubdit
Quia omis q̄ se exaltat p̄ſumptuose ſe di-
gnitatib⁹ eccliaſticas ingerēdo: humiliaſ-
b⁹ ſe p̄dicto: ⁊ q̄ ſe humilit vere ⁊ non
ſicte: exaltabit h̄ p̄ grām ⁊ i futuro p̄ glo-
riā. Et aut̄ noſand⁹ q̄ i religiōe m̄l-
ti cū magnapot⁹ obſtinatiō ſe bu militare
rekuſant platiōnis dignitatē: q̄s nō ē
dubiu male agere. qz ſunt rardi ad obediē-
tiā q̄ ſe excedit ad indignatēs ⁊ dignita-
tes. Eſi obijciaſ q̄ ſcri. ita fecerunt: dico
q̄ veꝝ eſt qn̄ nō a ſuis ſupiorib⁹ p̄moue-
banſ: ſed a p̄plicis. Aduersus maiores aut̄
null⁹ ſcrūs e obſtinat⁹ in his in q̄b⁹ cert⁹
ē q̄ bñ facit obediēdo: v̄l ſaltē ē dubi⁹. Et
ſiq̄ ſecte ſruſet talis obſtinatio venirex
amore. ſui quē p̄ponit amori dīnio. Nā
ſi diligis me: paſce oues meas. Eſt ei op⁹

maxiecharitar⁹ q̄ ſibi vacare veller: ſu-
am pſolationē negligat p̄t uilitatē aiſaz
Juſtificāda ē ḡin p̄ latōe int̄cio: ⁊ deide
buſt debz q̄ ſuſcepte inuictiōnē ⁊ patien-
ter: imo alacrit ſerre absolutiōe. S̄i inu-
ctiōm preue recuſare: ⁊ de absolutiōne
muſtūrare: imo i ſuo corde volere: hypo-
critaz eſt ac ſupboꝝ

Feria q̄rta q̄ttuor tēpox
Lxx⁹ euage Mar. c. ix.

Eſpōdēs vñ⁹ de tur-
ba dixit ad iesuꝝ. Ma-
gister: attuli filiū me-
um ad te habentē ſpi-
ritū mutū. Qui vbiſūq̄ eū ap-
phēderit allidit eū ſpumāt
ſtridet dentib⁹ ſarēſat. Et dixi
diſcipul' tuis vt eſceret illū: ſi n̄
potuerūt Qui r̄ndēs eis: dixit.
O gnātio increduſ q̄dū ero
apud vos: q̄dū vos patiar: af-
ferte illū ad me. Et attulert cū.
Et cū viduſſet illū: ſtatiſ ſpiriſ
cōturbauit eū: ſi eſt in terrā
volutabat ſpumāt. Et interro-
gauit patrē ei⁹: Quantū tempo-
ris eſt: ex q̄ hoc ei accidit: At illi
le ait: Ab infantia. Et freqnter
eū in ignē ſi in aquā miſit vt eū
pderet: S̄i ſi qd̄ potes adiuua-
nos: miſer⁹ nr̄i. Iesuſ autē ait
illi. Si potes credere: oīa poſſi-
bilia ſunt credēti. Et continuo
exclamās pat pueri: cū lachry-
mis aiebat. Credo dñe: adiuua
incredulitatē meā. Et cū vide-
ret iesuſ cōcurrētē turbā comi-
nat⁹ eſt ſpūn imūdo dicens illi.
Surde ſi mute ſpūs: ego tibi p̄-
cipio: exi ab eo: ſi ampli⁹ ne in-
t̄robas in cū. Et clamās ſi mul-
tu diſcerpens eū: exi ab eo. Et
fact⁹ eſt ſicut mortu⁹: ita vt m̄l-